

neben og ikke fraoven. Men i den Henseende har Valgmenighedsloven for mig den store Betydning, at den udvikler den Tanke, som er givet ved Loven om Sognebaandets Løsning, om frivillige Menigheder som Grundlag for den kommende Forfatning, hvorfor det er mit Haab, at vi deri vilde have en yderligere Vorden for hele den Retning, hvori den fremtidige Forfatning vil blive givet. Naar derfor dette Lovforslag vedtages, kan jeg stemme for en Kirkecommission, men uden det ikke, og idet jeg altsaa beslutter mig til at stemme for Forslaget under Nr. 54, saafremt Forslaget Nr. 53 forkastes, saa gjør jeg det tillige med det fulde og faste Forsæt, at hvis Finantsloven kommer tilbage til os, saaledes som man jo vil vide, at det ikke er usandsynligt, og til den Tid Valgmenighedsloven er vedtagen eller kommen i en saadan Stilling, at det er sandsynligt, at den vil blive vedtagen paa en Maade, der ikke er forskjellig fra den, hvori vi have vedtaget den, da er jeg villig til at stemme for de 5,000 Rd., som jeg nu, hvis Forslaget under Nr. 53 forkastes, maa stemme imod.

H. Sæge: Dengang den forrige Kirkeminister forelagde Forslaget til den Bevilling, hvorom her er Spørgsmaal, lovede jeg mig ikke saa Lidt deraf. Af den forrige Kirkeminister fik jeg det Indtryk, at han var en stærk Mand, stærk ved sin Overbeviisnings Varme, stærk ved den Stilling, han i det Hele taget har indtaget mellem de forskjellige kirkelige Grupper, og ved de store Gæner, han i tidligere Dage havde lagt for Dagen, men fremfor Alt ved den udprægede Personlighed, der altid viste sig ved det Mod, han som Præst i sin Tid har vist i Folketirken under vanskelige Forhold, og derved vundet Seire, der vare langt større end den Seir, der her kunde være Tale om. Jeg troede derfor, at det vilde være muligt for ham med sine Kræfter, sin levende Overbeviisning, og den Stilling, han indtog i Kirkesamfundet, i et Dieblif, hvor der var Trang dertil, at mægle mellem de forskellige kirkelige Grupper, og jeg var forvisset om, at naar han kom med et Forslag som dette, maatte han modent og alvorligt have overveiet Alt, hvad han vilde forelægge den Commission,

han ønskede, saa at den fra det første Dieblif af vilde have Udset til at blive et Middel til at forsone de stærke modsatte Ansuelser, thi vi kunne ikke nægte, at det Brændpunkt, hvori de forskjellige udprægede kirkelige Ansuelser kunne mødes, ikke er her i Rigsdagen — det kan jeg jo ganske aabent sige de ærede Medlemmer —, og naar de ikke fik et Organ, hvori de kunde samles, uden afgjørende Myndighed, men med Ret til at give Raad i forskjellig Retning, vilde det være vanskeligt at standse den hele Bevægelse. Naar derimod de hypperste Mænd, baade blandt Røgmænd og blandt Geistlige, traadte sammen og kunde samvirke under Ledelsen af en saadan stærktudpræget Mand, syntes der mig at kunne være noget Haab om, at den stærke, næsten fanatiske Bevægelse, som har udviklet sig i den senere Tid, idetmindste noget kunde blive trængt tilbage, og at vi vilde faae nogle gode Frugter at see deraf. Jeg vil ikke sige et eneste Ord imod den nuværende høitærede Kirkeminister; jeg agter det Mod, hvormed han har overtaget sin Forgængers Stilling, men jeg troer ikke, han vil tage mig det ilde op, naar jeg siger, at det er umuligt for ham at opfylde de Betingelser for at virke, som hans Formand havde, og det af den simple Grund, at Stillingen for den nuværende Minister — og det om han endog saa var langt mere udmærket end hans Forgænger — er slettere, netop fordi hiin Mand gik af i det Dieblif, da han gik af. Jeg skal ikke omtale de Grunde, hvorfor han gik af, men jeg siger, at selve hans Afgang var til stor Svækkelse for den Sag, han, og jeg troer mange Andre med ham, ønskede ordnet netop i dette Dieblif, ønskede bragt ind i et andet Spor, end den har været i de senere Aar, ved Nedsættelsen af en Commission. Det er derfor ikke med stort Haab, det maa jeg oprigtig talt sige, at jeg, efterat Stillingen saaledes har forandret sig, nu vil see en saadan Commission træde sammen; men jeg stemmer dog ubetinget for de 5000 Rd., naar den høitærede Kirkeminister vil have dem, og jeg vil da nære det Haab, at han vil være istand til at bringe noget Godt frem med denne Bevilling. Dette vil jo vel væsentlig afhænge af de Personer, han vil vælge